

Incompany scholingstraject**Training CGT bij Psychose en Trauma - Vervolgcurcus VGCT 50 uur
GGZ Oost Brabant****najaar 2020 - online****CGT bij Psychose**

CGT is niet alleen een resultaatvolle behandeling gebleken bij angst, depressie en hypochondrie, maar ook bij psychosen, schizofrenie en aanverwante co-morbiditeit. CGT beschouwt de bijzondere percepties (bijv. stemmen) zoals de cliënt die formuleert als valide. Daar wordt niet aan getwijfeld. Problemen bestaan uit onaangename gevoelens, gedragsexcessen of vermijdingsgedrag, en zijn het gevolg van gedachten over bepaalde gebeurtenissen en niet zozeer een gevolg van de gebeurtenis zelf. Door de gedachten eens nader te beschouwen en uit te pluizen, en door nieuw gedrag te proberen, kunnen de problemen verminderd worden.

Gedachten Uitpluizen

Specifiek voor klachten op het terrein van extreme achterdocht en/of stemmen horen was in 2000 de eerste versie van de toolkit 'Gedachten Uitpluizen' ontwikkeld.

De toolkit is in 2013 geheel herzien en is nu meer protocollair, op meerdere en verschillende psychoseklachten gericht, en bij verscheidene stoornissen toepasbaar.

De protocollen richten zich op stemmen, achterdocht, negatieve symptomen, psychose risicoprofiel (UHR), geesten, djinn en magie, en andere psychoseklachten.

De samenstelling ervan is verzorgd door een groep deskundige hulpverleners/onderzoekers op dit terrein, namelijk prof. dr. M. van der Gaag, drs. J. Baas, dr. D. van den Berg en dr. T. Staring.

De protocollen zijn een uitgave van de Stichting Cognitie en Psychose.

Effecten

Een groot aantal cliënten kan na instelling op antipsychotische medicatie zelfstandig her-evalueren en waanachtige ideeën en wanen relativeren. Een derde tot de helft van de cliënten blijft ondanks medicatie echter last ervaren van stemmen en wanen en deze groep heeft hulp nodig bij het evalueren van gebeurtenissen tijdens de psychose en hun betekenis. CGT kan hierbij helpen.

Door deze her-evaluatie komen de meeste cliënten op andere gedachten en kunnen zij minder angstig en bedroefd door het leven gaan. CGT is een effectieve interventie bij achterdocht en stemmen horen. Bij acute patiënten is het herstel sneller en vollediger.

Bij chronische cliënten zijn de effecten vergelijkbaar met het omschakelen naar Clozapine.

Zowel angst, depressie als positieve symptomen nemen af. De wetenschappelijke evidentie is inmiddels zeer groot en CGT staat geadviseerd in de richtlijnen.

Trauma en psychose

Er is steeds meer bekend over de relaties tussen trauma en psychose, en over de behandeling van trauma (of in engere zin PTSS) bij mensen met psychose. Waar voorheen psychose of schizofrenie als een contra-indicatie werd beschouwd, is er nu goede evidentie dat PTSS veilig en effectief behandeld kan worden (zie: traumaenpsychose.nl). Het meten en behandelen van PTSS middels imaginaire exposure, specifiek bij mensen met eveneens psychose, komt in deze training uitvoerig aan bod.

Deelnemers

14 medewerkers werkzaam in diverse FACT-teams GGZ Oost Brabant.

Deelnemersprofiel

Gz-psychologen, klinisch psychologen, artsen, psychiaters, psychotherapeuten en basispsychologen. Voor iedere deelnemer geldt dat die tenminste een 100 uur basiscursus VGct moet hebben afgerond (al dan niet integraal in de GZ-opleiding).

Ook geldt voor iedere deelnemer dat hij/zij werkt met cliënten met psychoseklachten. Dat hoeft niet noodzakelijk in een psychoseteam te zijn, maar betreft evt. cliënten die psychoseklachten ervaren bij andere pathologie (bijv. borderline persoonlijkheidsstoornis, depressie, OCD, etc.).

Programma

Uitvoering: *online* / hoofddocent: Carlos Croes

	Datum	docent
Bijeenkomst 1 Introductie, therapeutische attitude en competenties, klachtmetingen	Vrijdag 16 oktober	Carlos Croes
Bijeenkomst 2 Informatie inwinnen, conceptualiseren, doelen	Woensdag 28 oktober	Rob van Grunsven
Bijeenkomst 3 CGT bij paranoia	Woensdag 11 november	Rob van Grunsven
Bijeenkomst 4 CGT bij paranoia - deel 2	Woensdag 25 november	Rob van Grunsven
Bijeenkomst 5 CGT bij stemmen horen	Vrijdag 11 december	Carlos Croes
Bijeenkomst 6 CGT bij stemmen horen - deel 2	Vrijdag 15 januari 2021	Carlos Croes
Bijeenkomst 7 Obstakels en moeilijkheden - overige psychose klachten	Vrijdag 29 januari	Carlos Croes
Bijeenkomst 8 Trauma en psychose, toets en evaluatie	Vrijdag 12 februari	Carlos Croes

Duur

8 dagen training: acht bijeenkomsten van 6 uur en 15 minuten lestijd per dag van 9.30 tot 17.00 uur. Totale duur: 50 lessen en 50 werkuren (opdrachten en literatuurstudie).

Docenten

- Carlos Croes, klinisch psycholoog, cognitief gedragstherapeut VGct, EMDR-therapeut, beleidsadviseur zorginnovatie en ontwikkeling Flevoland, Teamleider behandelzaken gebiedsteam Almere West, GGz Centraal (bijeenkomst 1, 5, 6, 7, 8).

- Rob van Grunsven, klinisch psycholoog, psychotherapeut, supervisor VGct, Parnassia Groep Den Haag; VanG Psychologische Praktijk Utrecht (bijeenkomst 2, 3, 4).

De docenten zijn verbonden aan Stichting Cognitie en Psychose te Oegstgeest, ontwikkelaar en eigenaar van de training (gedachtenuitpluizen.nl).

Werkwijzen

Inleidingen, powerpoint-presentaties, discussies, opdrachten, literatuurstudie, huiswerk-opdrachten, rollenspelen met vignetten en met eigen casuïstiek, video-inbreng, stellingen formuleren en bediscussiëren a.h.v. gelezen literatuur, eigen presentatie, elkaar scoren met de CGTp competentieschaal, een eindopdracht en schriftelijke toetsing.

Accreditatie

Accreditatie is toegekend door de VGCT als vervolgcursus VGCT 50 uur (voor psychologen in opleiding tot VGCT-therapeut).

Accreditatie wordt aangevraagd bij de FGzPt (voor klinisch psychologen).

Toetsing / certificaat

Aanwezigheid 90% (één dagdeel kan regulier worden gemist en een tweede dagdeel kan gemist worden met een vervangende opdracht).

Een eigen casus met CGT-interventietechniek op video ingebracht met een presentatie vooraf van de leertheoretische achtergrond van de betreffende CGT-techniek – er zit geen kwaliteitsoordeel aan verbonden, doch de inbreng is wel verplicht.

Voldoende beoordeling van de gemaakte eindopdracht.

Voldoende beoordeling op de schriftelijke eindtoets.

Literatuur

- M. van der Gaag, T. Staring (Eds) (2019)

Handboek Psychose

Uitgeverij Boom

- M. van der Gaag, T. Staring, D. Van den Berg, J. Baas (2013)

Gedachten Uitpluizen: Cognitief gedragstherapeutische protocollen bij psychotische klachten.

Stichting Cognitie en Psychose, Oegstgeest

T. Staring, D. van den Berg, J. Baas, M. van der Gaag (2015)

- T. Staring, D. van den Berg, J. Baas en M. van der Gaag (2014)

Gedachten Uitpluizen Therapeutische Technieken en Vaardighedenboek

Stichting Cognitie en Psychose, Oegstgeest - downloaden van www.GedachtenUitpluizen.nl

- Protocollen, meetinstrumenten en formulieren.

De deelnemers ontvangen voorafgaand aan de training het Handboek Psychose, het Handboek Gedachten Uitpluizen en het Therapeutische Technieken en Vaardighedenboek in week 41 per post.

Online

De training wordt online aangeboden via ZOOM. De deelnemers ontvangen voor de eerste bijeenkomst (16 oktober) een link om in te loggen.

Organisatie

De training is ontwikkeld door stichting Cognitie & Psychose te Oegstgeest en wordt in nauwe samenwerking met de stichting aangeboden en georganiseerd door Forta Opleidingen.

Voor overig aanbod trainingen open inschrijving: EPA